

Proces verbaal beoordeling Wet GDI dd. 22-12-2016 op aanhaakpunten BIM

Aan: Ministerie van BZK, Internetconsultatie Wet GDI
Cc. BIM Loket tav. Jacqueline Meerkerk (directeur BIM Loket)
Van: Jacques Duivenvoorden, Ambassadeur BIM Loket
Versie: Definitief
Datum: 26 maart 2017

De Wet GDI dd. 22-12-2016 is voor de internetconsultatie namens het BIM Loket getoetst op aanhaakpunten voor BIM en met name op aanhaakpunten voor open BIM standaarden.

De Wet GDI houdt in het regelen van digitale toegang tot dienstverlening van de overheid. Dit wetsvoorstel geeft invulling aan het kabinetsvoornemen tot een digitaal werkende (semi)overheid. Om digitale dienstverlening in het publieke domein te intensiveren, is veilige en betrouwbare toegang daartoe door burgers en bedrijven nodig (authenticatie). Dit zal geschieden via erkende publiek en privaat uitgegeven middelen.

De Wet GDI bestaat uit twee hoofdonderdelen:

- a. grondslag om via AMvB standaarden te kunnen verplichten (artikel 2)
- b. eID (elektronische identificatie; opvolger van DigiD) (artikel 3 en verder)

Beoordeling Wet GDI op aanhaakpunten voor open BIM standaarden

a. Grondslag om via AMvB standaarden te kunnen verplichten (artikel 2)

Het is van belang dat de wetgever (BZK) het mogelijk maakt dat maatschappelijke partijen (zoals het BIM Loket) t.z.t. kunnen reageren op de concept AMvB's (op grond van artikel 2) via internetconsultatie en uitvoeringstoets.

Afhankelijk van de standaard die daar dan wordt verplicht is er wellicht invloed op processen die van BIM gebruik maken (bijv. TLS en Digitoegankelijkheid/webrichtlijnen voor websites).

b. Werkprocessen van de overheid die gebruik moeten maken van eID (artikel 3 en verder)

Met name zijn de artikelen 3 en verder van de Wet GDI beoordeeld in relatie tot het digitaal stelsel omgevingswet (DSO), waarin open BIM standaarden een vitale rol gaan spelen.

Daarnaast is de Wet GDI in bredere zin beoordeeld in relatie tot de keteninformatisering van bouwwerkgegevens vanaf initiatie en ontwerp tot beheer en onderhoud (asset management), waarbij open BIM standaarden ook een vitale rol spelen.

Kenmerk van zowel het digitaal stelsel omgevingswet (DSO) als de keteninformatisering van bouwwerkgegevens is dat de digitale toegang zowel voor private partijen (burgers, bedrijven, organisaties in brede zin) als voor de overheid geregeld moet worden. Tweede kenmerk is dat bouwwerkgegevens in verschillende werkprocessen met andere partijen gedeeld moet worden wat speciale eisen stelt aan de digitale toegankelijkheid en beschikbaarheid en daarnaast ook vanwege zakelijk eigendom, auteursrechten en intellectueel eigendom (bijvoorbeeld van een architect of architectenbureau) de toegankelijkheid en verspreiding beperkt moet kunnen worden en de beschreven belangen beschermd moeten kunnen worden.

Dit betekent samenvattend dat er een spanningsveld is tussen enerzijds publieke en openbare digitale beschikbaarheid en openstelling van bouwobjectgegevens ten behoeve van de doelstellingen van de Omgevingswet en anderzijds de bescherming via toegangsbeperkende maatregelen, waaronder de toepassing van de instrumenten van de Wet GDI op deze bouwobjectgegevens ten behoeve van de belangen van private partijen en de overheid, waaronder uit het oogpunt van veiligheid.

Het is niet zonder meer uit de memorie van toelichting op de Wet GDI af te leiden of cq. hoe met deze randvoorwaarden in de Wet GDI rekening is gehouden.

Nader onderzoek zal moeten uitwijzen wat de impact is van de Wet GDI op de inrichting van de digitale toegang tot het digitaal stelsel voor de Omgevingswet.

Tevens is nader onderzoek nodig om de impact van de Wet GDI op de keteninformatisering van bouwwerkgegevens na te gaan. Hier zijn zonder twijfel open BIM standaarden bij betrokken.

Dit zijn met name vragen die de proceseigenaren raken van de betrokken werkprocessen.

Concrete vraag is daarnaast voor het BIM Loket vanuit haar beheerfunctie voor de open BIM standaarden of de procesgerichte open BIM standaarden COINS en VISI (voor toelichting zie de bijlage) beïnvloed worden door cq. passen bij de werking van de Wet GDI.

Impact Wet GDI op BIM Gebouwdossier / Electronisch Gebouw Dossier (EGD)

Keteninformatisering van bouwwerkgegevens sluit goed aan bij het gedachtegoed van een BIM Gebouwdossier of Elektronisch Gebouw Dossier (EGD), waarbij gezorgd moet worden voor de standaarden en de digitale ontsluiting, vergelijkbaar met het Elektronisch Patiënten Dossier (EPD) voor de gezondheidszorg. Vraag is wat de impact is van de Wet GDI op de inrichting van het Elektronisch Gebouw Dossier (EGD) en met name op de digitale toegang tot het EGD. Andersom kan ook de vraag gesteld worden of het EGD wel past bij de huidige uitgangspunten van de Wet GDI en het EGD ook kan leiden tot aanpassing van de Wet GDI.

Samenvatting beoordeling “Wet GDI” op aanhaakpunten voor BIM

Op basis van het onderzoek van de ontwerp wetstekst Wet GDI zijn concrete aanhaakpunten in beeld gebracht voor het BIM Loket inzake BIM en BIM-standaarden

De kernvragen voor artikel 2 (verplichting toepassing open standaarden) zijn:

1. Welke beïnvloedingsmogelijkheden heeft het BIM Loket op de concept AMvB's (op grond van artikel 2) via internetconsultatie en uitvoeringstoets?
2. Kan - uit de in de Memorie van Toelichting genoemde efficiency overwegingen – op langere termijn worden geprobeerd MinBZK te bewegen om BIM-standaarden via artikel 2 te verplichten aan overheidsorganisaties

De kernvragen voor artikel 3 en verder (toepassing eID)

3. Wat is de impact van de Wet GDI op de digitale toegang tot het digitale stelsel Omgevingswet?
4. Wat is de impact van de Wet GDI op de keteninformatisering van bouwwerkinformatie op basis van open BIM standaarden?
5. Wat is de impact van de Wet GDI op de inrichting van een Elektronisch Gebouw Dossier (EGD)?
6. Wat betekent de Wet GDI voor de open BIM standaard COINS?
7. Wat betekent de Wet GDI voor de open BIM standaard VISI?
8. Heeft de Wet GDI impact op open BIM standaarden in het algemeen gezien hun rol als uitwisselingsstandaard?

Het BIM Loket reageert met dit proces verbaal op deze ontwerp wetstekst in de nu voorliggende internetconsultatie en geeft aan belanghebbende te zijn (mede namens de Bouw Informatie Raad (BIR)) bij de nadere uitwerking van de “Wet GDI”.

Over de rol en taakstelling van het BIM Loket en over de open BIM-standaarden is nadere informatie te vinden op de website www.bimloket.nl

In de bijlage is een kort overzicht met toelichting van de door het BIM Loket beheerde open BIM-standaarden ter informatie opgenomen.

Bijlage

De open standaarden van BIM Loket

Het BIM Loket palet omvat belangrijke open BIM-standaarden, in veel gevallen van toepassing op de GWW- of B&U-sector. Andere worden gebruikt in de geowereld of zijn niet specifiek voor een sector. Sommige standaarden zijn (nauw) verbonden met elkaar, andere werken overkoepelend of zijn juist sterk gericht op een afgebakend onderdeel van een BIM-proces. Sectoroverstijgend of niet, specifiek of overkoepelend: de standaarden dragen stuk voor stuk bij aan een open BIM-proces met efficiëntere communicatie, minder tijdverlies en kwalitatief betere bouwobjecten tegen lagere kosten.

BIM Loket streeft naar brede toepassing van open standaarden, met als doel uitwisseling van bouwwerkinformatie en samenwerking tussen bouwpartners te stimuleren. Nog niet alle standaarden in het BIM Loket palet zijn volledig open. Openheid van standaarden is wel het uiteindelijke streven, maar BIM Loket kiest bewust voor een weg van consensus en geleidelijkheid. Acceptatie en toepassing zijn daarbij cruciaal.

(*) Vermeld op de Lijst open standaarden van het Forum Standaardisatie (ingesteld door het Ministerie van EZ)

CB-NL

De CB-NL is een digitale semantische bibliotheek: een verzameling van taaldefinities van objecten en ruimtes. CB-NL zorgt voor uniformiteit tussen bestaande standaarden, normen en bibliotheken van objecten of producten.

CityGML

CityGML (City Geography Markup Language) is een internationale open GIS-standaard voor de weergave van stedelijke objecten in 3D. Het definieert de klassen en relaties voor de meest relevante topografische objecten in steden en regionale modellen over hun eigenschappen, zoals uiterlijk, ruimtelijke afmetingen en onderlinge samenhang.

COINS

COINS (Constructieve Objecten en de Integratie van Processen en Systemen) is een uitwisselingsstandaard voor objectgerichte informatie. COINS ondersteunt de uitwisseling van digitale informatie tussen verschillende IT-platforms en -omgevingen van partijen die betrokken zijn bij bouwprojecten.

ETIM

ETIM (oorspronkelijk Europees Technisch Informatie Model) is een artikelenclassificatie voor bouw- en installatiematerialen. ETIM deelt technische producten (internationaal) eenduidig in en legt per klasse de belangrijkste technische kenmerken vast.

GB-CAS

Het Geïntegreerd Bouwen CAD-Afsprakenstelsel (GB CAS) is een standaard voor 2D CAD-tekeningen en informatie-uitwisseling voor de B&U-sector. Ook voor CAD applicatie-ontwikkelaars is GB-CAS een leidraad bij de ontwikkeling van software waarmee CAD-gebruikers automatisch op basis van GB-CAS kunnen werken.

IFC (*)

De Industry Foundation Classes (IFC) is een datamodel voor het uitwisselen en delen van specifieke BIM-informatie (modelobjecten en hun eigenschappen) tussen de verschillende software-applicaties van partijen in het bouwproces. Met IFC kan de hele bouwkolom, van architect tot aannemer en vastgoedbeheerder, communiceren met dezelfde intelligente data.

IMGeo

IMGeo (InformatieModel Geografie) maakt uitwisseling van 3D geo-informatie mogelijk. IMGeo bevat afspraken over uitwisseling van zogenaamde plus- en beheertopografie. Dit betreft onder andere afspraken voor de wettelijk verplichte Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT).

Nationaal BIM Protocol

Een BIM Protocol maakt deel uit van het contract tussen opdrachtgever en opdrachtnemer(s). Het Nationaal Model BIM Protocol bevat voorbeeldteksten voor contractuele eisen en voorwaarden rond te leveren BIM-modellen, het eigendom en gebruik van die modellen, BIM-processen en BIM-gerelateerde taken, verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden. Opdrachtgevers kunnen dit model gebruiken als onderlegger voor het opstellen van projectspecifieke BIM-protocollen.

Nationaal BIM Uitvoeringsplan

Een BIM Uitvoeringsplan is een document waarin projectpartners vastleggen hoe zij samenwerken in een BIM-ondersteund project, binnen de in het BIM Protocol gestelde kaders. In het BIM Uitvoeringsplan leggen projectpartners die afspraken vast die zij maken om te komen tot een efficiënt en effectief BIM-project. Zij kunnen het Nationaal Model Uitvoeringsplan gebruiken als onderlegger voor projectspecifieke BIM Uitvoeringsplannen.

NLCS

NLCS staat voor Nederlandse CAD Standaard voor de GWW-sector. Het is dé standaard voor uitwisseling van informatie in 2D CAD-tekeningen voor de GWW-sector. De NLCS bevat basisafspraken over het omgaan met metadata, digitaal tekenen, het uiterlijk van de tekening en – vooral – de bestandsopbouw van 2D-tekenwerk. Deze afspraken zijn onafhankelijk van de CAD-platforms die geleverd worden door softwareleveranciers.

NL/SfB

NL/SfB is een classificatie van bouwdelen en installaties ('elementen' genoemd). Het is een standaard voor de bouw- en installatiebranche en wordt veel gebruikt bij het ontwerpen, realiseren en beheren van gebouwen.

SALES

SALES (eerder: S@les in de Bouw) is een standaard voor elektronisch berichtenverkeer rond inkoop- en verkooptransacties. Door gebruik te maken van de softwareonafhankelijke berichtenstandaard kunnen bedrijven efficiënt en foutloos berichten uitwisselen tussen hun computersystemen. De standaard bevat berichten voor product- en artikelgegevens, condities, orders, opdrachten, orderbevestigingen, pakbonnen of facturen.

VISI (*)

VISI vormt de basis voor communicatie en informatieoverdracht in organisaties en (bouw)projecten en zorgt voor een goede verdeling van de verantwoordelijkheden in een project. Met deze algemeen geaccepteerde en sectorbrede open processtandaard kunnen bouwpartijen hun communicatieafspraken structureren, bewaken en bewaren.